

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 16P/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122211038
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7122211038.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Andrejčákovou v právnej veci navrhovateľa/povinného z vyživovacej povinnosti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpeného: JUDr. Karin Benč Juhásovou, advokátkou so sídlom Húskova 19, Košice, proti oprávnenému z vyživovacej povinnosti: D. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom E. X, F., zastúpenému: JUDr. Mariánom Juskom, advokátom so sídlom Račí potok 3, Košice, o zníženie výživného pre plnoleté dieťa a o návrhu oprávneného z vyživovacej povinnosti na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh otca, ako povinného z vyživovacej povinnosti, z a m i e t a.

II. Návrh oprávneného na zvýšenie výživného zo strany otca ako povinného z vyživovacej povinnosti z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ/povinný z vyživovacej povinnosti sa návrhom doručeným súdu dňa 25.10.2022 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti ako povinného z vyživovacej povinnosti zo sumy 225,-Eur na sumu 50,-Eur mesačne.

2. Podanie návrhu odôvodnil tým, že od vyhlásenia rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 21P/37/2019 zo dňa 07.05.2021, kedy bolo určené výživné na maloletého vo výške 225,-Eur mesačne sa podstatne zmenili pomery na strane otca. Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. 3153 zo dňa 12.04.2022 bol otec prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v stálej štátnej službe, pričom jeho služobný pomer sa skončil dňom 31.07.2022. Služobný pomer otca bol ukončený zo zdravotných dôvodov, ktorý počas trvania tohto pomeru ako profesionálny vojak vykonával fyzicky aj psychicky náročnú prácu. Má vážne problémy s chrbticou pričom už pred niekoľkými rokmi mu bola špecialistom odporúčaná operácia. Otec bol v dôsledku zdravotných problémov s chrbticou v mesiaci jún a júl 2022 práceneschopný. Služobný pomer bol teda ukončený z vážnych dôvodov pričom otec predložil do súdneho spisu lekárske správy o jeho zdravotnom stave. Od 01.08.2022 vznikol otcovi nárok na poberanie výsluhového dôchodku rozhodnutím vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 20.09.2022 mu bol určený výsluhový dôchodok vo výške XXX,XX B.. V čase vydania pôvodného súdneho rozhodnutia bol jeho príjem vo výške X.XXX,-XXX G., čiže jeho príjem sa podstatne znížil o 67% oproti príjmu, ktorý poberal predtým. Jeho rodinná situácia sa nezmenila, žije v spoločnej domácnosti s manželkou a 3 deťmi. S manželkou má deti B. a H., ktorí sú narodení XX.XX. XXXX. Manželka má z predchádzajúceho vzťahu dcéru, na ktorú poberá sirotský dôchodok výške 100,-Eur mesačne. Deti od septembra 2022 nastúpili na povinnú predškolskú dochádzku do materskej školy, s čím sa zvýšili výdavky na ne. Manželka v tom

čase pracovala na štvrtinový pracovný úväzok. Otec uviedol tieto výdavky: strava a drogéria 600,-Eur mesačne, náklady na bývanie 240,-Eur mesačne, splátka hypotéky 560,-Eur mesačne, Magio TV + internet 45,-Eur mesačne, odpad 6,25 Eur mesačne, cestovné náklady 150,-Eur mesačne, výživné na dieťa 225,-Eur mesačne, dlžné výživné 175,-Eur mesačne.

3. Do spisu predložil Personálny rozkaz č. 3153 z 12.04.2022, ďalej lekársku správu zo dňa 25.05.2019 z nemocnice svätého Michala od neurológa, lekársku správu Neurologickej ambulancie zo dňa 11.08.2020, z 21.08.2020, z 02.09.2020, z 03.06.2022 a z 20.06.2022, rozhodnutie o výške poberaného výsluhového dôchodku.

4. Oprávnený z vyživovacej povinnosti, teda syn navrhovateľa D. B. dňa 18.02.2024 dovŕšil vek plnoletosti, a teda stal sa osobu plne spôsobilou na právne úkony ako aj spôsobilou sám konať pred súdom. Z uvedeného dôvodu ho súd vyzval výzvou zo dňa 20.02.2024, aby sa on vyjadril k návrhu otca na zníženie výživného, pretože ho už v tomto konaní nezastupuje zákonný zástupca, ani kolízny opatrovník. Oprávnený z vyživovacej povinnosti súdu dňa 08.03.2024 doručil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného naopak navrhuje, aby bolo zvýšené výživné na sumu 400,-Eur mesačne. V tomto podaní uviedol, že žije spolu s matkou v prenajatom jednoizbovom byte, že je študentom druhého ročníka na automobilovej škole na I. J. F., náklady, ktoré hradí matka, sú náklady spojené s bývaním 250,-Eur mesačne, strava 150,-Eur mesačne, lieky a zdravotná starostlivosť 50,-Eur mesačne. Jeho náklady sú: náklady spojené s bývaním 250,-Eur mesačne, strava 150,-Eur mesačne, vitamíny a lieky pri bežných ochoreniach 50,-Eur, školské aktivity dopravné mimoškolské výdavky 100,-Eur, náklady spojené s ošatením a obuvou mesačne 100,-Eur, hygienické potreby a kozmetika 50,-Eur, bojové umenie voľnočasová aktivita 50,-Eur mesačne, na MHD 10,-Eur, zubné ošetrovanie 100,-Eur mesačne, vreckové 150,-Eur mesačne, mobil 30,-Eur mesačne.

5. Na prejednanie vecí súd nariadil pojednávanie na deň 27.03.2024, ktorého sa zúčastnili predvolaní účastníci konania osobne. Prítomná bola aj právna zástupkyňa povinného.

6. Súd vykonal dokazovanie a to výsluchom účastníkov konania, svedkyne – matky oprávneného B. K., nar. XX.XX.XXXX, listinným dôkazmi predloženými účastníkmi konania – lekárske správy, personálny rozkaz, potvrdenie o výške výsluhového dôchodku, mzdovými listami od zamestnávateľov matky a otca a zistil tento skutočný stav:

7. Navrhovateľ na tomto pojednávaní v podstatnom zotrval na svojich písomných vyjadreniach, navrhoval znížiť výživné na sumu 50,-Eur mesačne, naopak oprávnený z vyživovacej povinnosti navrhoval zvýšiť výživné na sumu 400,-Eur mesačne. Otec uviedol, že pracuje v spoločnosti L. L. na polovičný úväzok a to z dôvodu zdravotných problémov s platničkami a s chrbticou, pre ktoré odchádzal z armády. Pracuje na pozícii M. L., kde vykladá ťažký tovar, ťažké veci. Pracovný čas je 2 až 3 hodiny denne v čase od pondelka do piatka, cez víkendy nepracuje. Čo sa týka jeho zdravotných problémov s chrbticou už pred niekoľkými rokmi mu bola odporúčaná operácia a operovať sa však nedá, pretože by sa mohol jeho zdravotný stav zhoršiť, usúdil tak na základe vlastného úsudku. Uviedol, že chodí na rehabilitácie, ktoré uhrádza poisťovňa. V prípade ak má bolesti užíva lieky, ktoré kupuje na voľný predaj, nemá ich predpísané lekárom. Uviedol, že nevie, kedy bol naposledy na kontrole u špecialistu, nechodí pravidelne na tieto kontroly iba v čase, keď sa mu zhoršia zdravotné problémy. Na otázku súdu, či si nehľadá vhodnejšiu prácu vzhľadom na jeho zdravotný stav uviedol, že inú prácu si nehľadá, zbral takú, aká v tom čase bola k dispozícii. Na polovičný úväzok teda pracuje z dôvodu svojho zdravotného stavu.

8. Oprávnený z vyživovacej povinnosti vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že je študentom na strednej odbornej škole dopravnej v druhom ročníku, táto škola je trojročná, ktorú končí maturitou, k ukončeniu má ešte 2 roky. Chodí aj na prax, za ktorú nedostáva žiadne peniaze. Ďalej uviedol, že nechodí ani brigádovať. S otcom v kontakte nie je. Nestretáva sa už ani so starými rodičmi zo strany otca. Oprávnený uviedol, že jeho výdavky v súčte tvoria sumu 1.040,-Eur mesačne, tak ako to uviedol vo svojom písomnom podaní. Na otázku právnej zástupkyne otca, kto a v akom rozsahu mu tieto výdavky uhrádza uviedol, že jeho mama. Nevie odkiaľ má mama ďalšie peniaze na to aby tieto všetky náklady pokryla.

9. Súd vypočul matku oprávneného z vyživovacej povinnosti ako svedkyňu, ktorá vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že pracuje aktuálne v spoločnosti N. H. ako M., jej príjem je aktuálne XXX,-XXX,

ale záleží na tom ako vychádzajú mesiace. Pracuje 15 dní v mesiaci je to krátky a dlhý týždeň, 12 hodinové smeny denne. Predtým bola práceneschopná a nezamestnaná, predchádzajúci pracovný pomer skončil podľa jej tvrdení okamžite nie pre porušenie pracovnej disciplíny, ale preto, že sa tam zrušila predajňa a ukončila sa činnosť a jej šéfka vykonštruovala to, že ona má neospravedlnené absencie. Potom bola hneď práceneschopná, lebo už predtým mala úraz, ale nedala sa vypísať. Po skončení práceneschopnosti bol hneď nezamestnaná, lebo už údajne nemohla pokračovať v PN. Na bývanie vynakladá sumu 500,-Eur mesačne. Za stravu 300,-Eur mesačne. Je zároveň poberateľkou daňového bonusu aj prídavku na dieťa. Synovi mesačne poskytuje vreckové vo výške do 150,-Eur podľa toho koľko potrebuje. Nedáva túto sumu naraz, ale iba vtedy, keď potrebuje. Matka uviedla, že má ďalšie výdavky v súvislosti s exekúciou, pretože prehrala súd s bývalým partnerom a musí to teraz splácať, je to suma 100,-Eur mesačne. Na otázku právnej zástupkyne otca na svedkyňu ohľadne vysvetlenia výšky jej príjmov a výšky výdavkov, ktoré sú nepomerne vyššie ako jej príjem uviedla, že keď jej nevychádza, tak si požičia od známych a spláca to splátkami vo výške 50,-Eur.

10. Na pojednávaní dňa 05.06.2024 bol prítomný právny zástupca oprávneného z vyživovacej povinnosti a právna zástupkyňa povinného z vyživovacej povinnosti. Právni zástupcovia neprítomnosť svojich klientov ospravedlnili, súd preto pokračoval v ich neprítomnosti v zmysle ustanovenia § 180 CSP.

11. Povinný z vyživovacej povinnosti prostredníctvom svojej právnej zástupkyne opätovne uviedol, že zotrúva na svojom návrhu na zníženie výživného na sumu 50,-Eur a súčasne navrhol, aby súd návrh na zvýšenie výživného zamietol. Dňa 27.05.2024 doručil do súdneho spisu lekárske správy O. G. L. P. zo dňa 18.04.2024 z neurologickej ambulancie o tom, že má zdravotné problémy, ktoré súvisia s jeho chrbticou (bližšie viď odsek 37.), súčasne absolvoval aj rehabilitáciu a uviedol, že má nárok na rehabilitáciu každé tri mesiace vzhľadom na stav chrbtice, aký má zdravotný problém. Predložil doklad, že absolvoval rehabilitáciu ohľadom chrbtice. Na základe uvedeného mal za to, že jeho návrh je dôvodný, nakoľko došlo u neho k podstatným zmenám pomerov a z vykonaného dokazovania je zrejmé, že došlo k zmene pomerov aj na strane dieťaťa a aj matky. Na otázku súdu, či bol práceneschopný v dôsledku zdravotných problémov, ktorými počas tohto konania argumentoval uviedol, že nebol, stále chodí do práce, na rehabilitácie chodí popri tom.

12. Právna zástupkyňa otca súdu krátkou cestou predložila listinný dôkaz – ambulantný lístok otca z fyziatrcko-rehabilitačného oddelenia, potvrdzujúci to, že navrhovateľ absolvoval v dňoch od 13.05. do 21.05.2024 procedúry nariadené lekárom a to 13.05.2024 Lavaterm v trvaní 15 minút, laser magnetická – magnet.

13. Oprávnený z vyživovacej povinnosti prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že považuje návrh otca za nedôvodný z dôvodov, že otec predložil personálny rozkaz, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru vojaka v zmysle § 83, ods. 1, písm. l zák. č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe a profesionálnych vojakov, teda sám požiadal o prepustenie zo služobného pomeru po uplynutí služby 20 rokov. S odvolávaním sa na svoj zdravotný stav otec uvádza a predkladá lekárske správy s tým, že nemôže vykonávať prácu a musí si nájsť inú prácu. Má za to, že takéto tvrdenia nie sú dôvodné i vzhľadom na vyjadrenie otca, kedy sám uvádzal, že prácu mu schválili na niekoľko hodín dvíhať ťažké predmety. Zároveň poukázal na postup pri nespôsobilosti vojaka, na výkon štátnej služby v cit. zákona, že v prípade, že nastanú problémy, je ustanovená komisia Úrad Ministerstva obrany SR, ktorá uznáva vojaka spôsobilým alebo nespôsobilým na výkon štátnej služby. Takéto konanie neprebehlo, a preto má za to, aj s poukazom na vyjadrenie otca, že otec je, resp. bol spôsobilý na výkon štátnej služby a sám dobrovoľne sa zbavil svojho príjmu. Vo vzťahu k návrhu syna, resp. oprávneného z vyživovacej povinnosti uviedol, že netrvá na zvýšení až na sumu 400,-Eur, ale vzhľadom na skutočnosť, kedy bolo naposledy výživné zvýšené uplynul dostatočný čas a zmenili sa pomery z dôvodu zvýšenia výdavkov, inflácie atď., jednotlivé náklady na život, čo odôvodňuje zvýšenie výživného.

14. Povinný namietal niektoré položky vyčíslené oprávneným napríklad výšku vreckového v sume 150,-Eur. Sumu 100,-Eur za zubné ošetrovanie oprávnený doplnil, že sa jedná o sumu ročne. Tiež otec namietal 50,-Eur za hygienu a kozmetiku, rovnako sumu 50,-Eur za vitamíny a lieky pri bežných ochoreniach. Na otázku súdu, aby oprávnený vysvetlil sumu 50,-Eur za vitamíny a lieky pri bežných ochoreniach uviedol, že je často chorý. Ďalej uviedol, že sa venuje bojovým umeniam, s čím vynakladá výdavky na kúpu rukavíc, chráničov, chráničov na zuby bandáže na ruky, chrániče na zlomeniny, ktoré sa dosť často ničia. Snaží sa dodržiavať pravidlá a kupovať každý 3. mesiac.

15. Súd sa oboznámil s príjmami rodičov osoby oprávnenej z vyživovacie povinnosti. Súd mal za preukázané, že otec od 01.08.2022 začal pracovný pomer v spoločnosti N. L., kde jeho priemerný zárobok predstavoval X,XXXX B. za hodinu, hrubá mzda bola XXX,-XXX a čistý príjem za mesiac XXX,XX B., zrážky žiadne. Pracovný pomer trval do 13.02.2023.

16. Od 15.03.2023 pracuje v spoločnosti L. L.. Z potvrdenia o príjme za obdobie od februára 2023 do januára 2024 mal súd za preukázané, že priemerná mesačná mzda je XXX,-XXX J. Q..

17. Z listu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 23.02.2024 mal súd za preukázané, že aktuálna výška výsluhového dôchodku povinného je XXX,XX B. P.. Pri nástupe do výsluhového dôchodku k 01.08.2022 výška jeho dôchodku predstavovala XXX,XX B.. Z listu tohto úradu zo dňa 14.09.2023 súd zistil, že povinný v septembri 2022 obdržal sumu 12.006,93 Eur, čo vyplýva z likvidačného listu sociálneho zabezpečenia za rok 2022. Túto skutočnosť povinný vo svojich písomných podaniach žiadnym spôsobom nespomenul. Až na otázku súdu na súdnom pojednávaní sa k tejto skutočnosti vyjadril a uviedol, že to bola suma v hrubom, ktorá bola ešte zdanená, z týchto peňazí platil aj výživné na oprávneneho, takisto musel časť peňazí vrátiť svojim rodičom, pretože v tom čase musel platiť aj dlžné výživné na dieťa - bolo to asi 1.200,-Eur spolu. Uviedol, že v čistom obdržal asi 8.700,-Eur. Zároveň uviedol, že poslednú splátku dlžného výživného uhradil v novembri 2022.

18. Matka pracuje v spoločnosti N. R. H. od 21.07.2023, kde do januára 2024 jej čistá mzda v priemere predstavovala XXX,-XXX s daňovým bonusom XXX,-XXX.

Právne posúdenie:

19. Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ZoR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneneho, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21. Podľa ust. § 77 ods. 1,2 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

22. Podľa ust. § 78 ods. 1,2,3 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa ust. § 155 Civilného mimosporového poriadku (CMP), konanie sa začína len na návrh.

24. Podľa ust. § 156 CMP, Účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú osoba oprávnená na výživné a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

25. Podľa ust. § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

26. Podľa ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

27. Podľa ust. § 217 ods. 1 CSP, (1) Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

28. Podľa ust. § 83 ods. 1 písm. l) zák. č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (1) Štátna služba profesionálneho vojaka v dočasnej štátnej službe a stálej štátnej službe sa skončí prepustením zo služobného pomeru (ďalej len "prepustenie"), ak splnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok 60) a požiadal o prepustenie.

29. Podľa ust. § 83 ods. 1 písm. b) zák. č. 281/2015 Z.z., (1) Štátna služba profesionálneho vojaka v dočasnej štátnej službe a stálej štátnej službe sa skončí prepustením zo služobného pomeru (ďalej len "prepustenie"), b) podľa právoplatného rozhodnutia prieskumnej komisie je trvalo nespôsobilý vykonávať štátnu službu.

30. Podľa ust. § 100 zák. č. 281/2015 Z.z., (1) Prieskumné konanie je zamerané na posúdenie zdravotného stavu profesionálneho vojaka, pri ktorom sa určuje zdravotná spôsobilosť na ďalší výkon štátnej služby. Zdravotná spôsobilosť sa zisťuje na základe lekárskej prehliadky, ktorú možno doplniť odborným vyšetrením. (2) Prieskumné konanie sa vykoná na návrh veliteľa, ošetrojúceho lekára alebo iného lekára určeného služobným úradom, ak a) dočasná neschopnosť pre chorobu alebo úraz u profesionálneho vojaka v priebehu kalendárneho roka presiahne v úhrne šesť mesiacov alebo b) dočasná neschopnosť pre chorobu alebo úraz profesionálneho vojaka trvá nepretržite šesť mesiacov. (3) Prieskumné konanie možno vykonať aj v iných odôvodnených prípadoch na návrh veliteľa, ošetrojúceho lekára, iného lekára určeného služobným úradom alebo na žiadosť profesionálneho vojaka.

31. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrh povinného na zníženie výživného nie je dôvodný. Z písomných vyjadrení účastníkov konania ako aj z ich ústnych prednesov a z preložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že naposledy došlo k úprave výšky výživného zo strany otca na maloletého v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 21P/37/2019 dňa 07.05.2021, kedy rodičia uzavreli dohodu ohľadne zvýšeného výživného na maloletého sumou 225,-Eur mesačne. Zároveň otca zaviazal zaplatiť aj dlh na výživnom, ktorý splácal mesačnou splátkou vo výške 175,-Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.05.2021. Dĺžné výživné navrhovateľ doplatil v novembri 2022.

32. Keďže sa jedná o návrh na zníženie a zvýšenie výživného, ktoré už bolo súdom určené, vychádzal súd zo skutočnosti ako sa od poslednej úpravy výživného zmenili pomery tak na strane oprávneného, teda plnoletého dieťaťa ako aj na strane oboch rodičov. Súd má za to, že od poslednej úpravy výšky výživného do podania tohto návrhu uplynula krátka doba (1 rok a 5 mesiacov). Na strane oprávneného za tento čas nedošlo k podstatnej zmene pomerov (teda v období od mája 2021 do 25.10.2022), hoci oprávnený bol v čase vydania posledného právoplatného rozsudku žiakom 8. ročníka základnej školy, v čase podania bol žiakom 1. ročníka strednej školy. V čase vydania tohto rozhodnutia bol oprávnený v 2. ročníku.

33. Súd preto porovnal pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného a použil pritom zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Hoci nastali u všetkých zmeny (matka zarobí vyššiu sumu, ale má aj vyššie náklady, oprávnený je žiakom strednej školy, otec už nepracuje ako vojak), súd konštatuje, že sa nejedná o zmeny tak podstatné, ktoré by odôvodňovali zníženie alebo zvýšenie výživného.

34. V čase poslednej úpravy výšky výživného mal oprávnený 15 rokov (v čase vyhlásenia rozsudku), bol na druhom stupni základnej školy (8. ročník). Aj v tom čase žil s matkou v prenajatom 1,5 izbovom byte. Matka v tom čase pracovala ako predavačka spoločnosti M. S. L. na P. J. F. s mesačným príjmom v čistom cca XXX,-XXX, poberala rodinné prídavky a daňový bonus na syna. V tom čase otec prispieval na výživu 100,-Eur mesačne. Platila 250,-Eur za nájom, 20,-Eur za internet, cestovné 10,-Eur, hygiena 30,-Eur, Náklady na obuv a oblečenie 130,-Eur, kozmetika vzhľadom na dospievanie.

35. Z listinných dôkazov ako aj z tvrdení matky ako svedkyne mal súd za preukázané, že v období od 07.07.2022 do 13.02.2023 bola práceneschopná, poberala nemocenské dávky v celkovej výške 2.483,-Eur a v čase od 14.02.2023 do 13.07.2023 bola nezamestnaná a poberala dávku v nezamestnanosti spolu vo výške 1.265,10 Eur. V období od 14.07.2023 do 19.07.2023 pracovala na dohodu o pracovnej činnosti v N. H. L. a od 21.07.2023 má riadny pracovný pomer v tejto spoločnosti. Hoci matka tvrdila, že k okamžitému skončeniu pracovného pomeru nedošlo pre jej správanie, hneď na druhý deň začala jej práceneschopnosť a následne nezamestnanosť. Vzhľadom na opísanú situáciu je otázne, či matka systém a režim poskytovania nemocenských dávok a dávok v nezamestnanosti využila alebo zneužila.

36. Priemerný mesačný čistý príjem otca predstavoval okolo X.XXX,-XXX v čistom. Už v tom čase žil so svojou manželkou a 2 maloletými deťmi. Počas predchádzajúceho súdneho konania otec nespomínal svoj nepriaznivý zdravotný stav.

37. V tomto prebiehajúcom konaní otec predložil listinné dôkazy a to lekárske správy z nemocnice L. P. z neurologickej ambulancie zo dňa 25.06.2019 (pozn. súdu: existujúce už v čase predchádzajúceho súdneho konania), z ktorej vyplýva, že otec sa podrobil vyšetreniu z dôvodu bolesti v zadnej časti krížov, vyžarovania bolesti nahor pozdĺž pravej polovice chrbtice až do zadnej plochy do prstov cítiť ťpnutie, rontgenový nález v medziach normy, doteraz bez závažného predochorenia, posledné neurologické vyšetrenie v roku 2016. V závere bolo doporučený rontgen chrbtice, posúdenie dynamiky, vhodné LTV cvičenia v domácich podmienkach, chrániť sa od chladu, prudkých pohybov nevhodná práca v dlhodobom predklone, odporučené užívať analgetiká, suché teplo lokálne, nosenie bedrového pásu pri fyzickej záťaži. Obdobný obsah aj v správe zo dňa 11.08.2020 -doporučené užívanie Dorsiflex, Flector náplaste, paralen panadol, rovnako správa zo dňa 21.06.2020 aj v správe z 02.09.2020. V správe zo dňa 03.06.2022 je uvedené že je od 05.05.2022 práceneschopný z dôvodu bolesti v krížovej oblasti, odporučené rehabilitácie – Lavaterm, Phyacton, Laser, Magnet. V správe zo dňa 20.06.2022 obdobný obsah. Ďalšiu lekársku správu povinný predložil až s dátumom 18.04.2024, z ktorej vyplýva, že posledné vyšetrenie bolo 30.11.2022 a vyšetrený bol z dôvodu, že ho seklo v krížoch, dvíhal tvárnice, 4 dni sa nevedel vystrieť, bolesti a ťpnutie od pravého lakťa nadol do prstov už dlhšie, užíval Dorsiflex a Flector náplaste na kríže. Doporučená bola fyziorehabilitačná liečba, nosenie bederného pásu pri fyzickej záťaži, lokálne suché teplo, lokálne náplaste, pravidelné cvičenie pri pretrvávajúcich bolestiach pravého lakťa ortopedické vyšetrenie, neurologické kontroly podľa stavu. Ďalej súdu predložil ambulantný lístok z fyziatrickorehabilitačného oddelenia obsahujúci informáciu že dňa 13.05.2024 absolvoval procedúry v rámci rehabilitácie. Ďalej predložil ambulantné lístok obsahujúci informácie, že v nasledujúcich dňoch sa podrobil procedúram v rámci rehabilitácie.

38. Súd považoval návrh povinného z vyživovacej povinnosti na zníženie výživného za nedôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľ súd nepresvedčil svojimi argumentami o dôvodnosti tohto návrhu. Napriek tomu, že ukončil svoj služobný pomer vo vojsku, čím sa mu znížil príjem, pretože už nepoberá plat, ale výsluhový dôchodok, ktorý je nižší, tak zároveň pracuje, vykonáva závislú prácu, za ktorú poberá mzdu vo výške ako to prezentoval. Pracuje na čiastočný úväzok z dôvodu svojho zdravotného stavu, ktorý počas tohto súdneho konania neustále prezentoval ako zlý a nepriaznivý, neumožňujúci mu riadne pracovať. Jeho zlý zdravotný stav bol tiež dôvodom, prečo skončil svoj služobný pomer vo vojsku. V tejto súvislosti však má súd za to a priklonil sa k tvrdeniam oprávneného z vyživovacej povinnosti, že k ukončeniu služobného pomeru na základe personálneho rozkazu č. 3153 z 12.04.2022 došlo nie z dôvodov ako prezentoval otec teda pre jeho zlý a nepriaznivý zdravotný stav ale z dôvodu, že o to požiadal a splnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok a požiadal o prepustenie. Teda k prepusteniu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v stálej štátnej službe došlo v zmysle ustanovenia § 83 ods. 1 písm. l) zákona č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov. Ak by bol dôvodom prepustenia zo služobného pomeru nepriaznivý zdravotný stav otca ako vojaka, musela by zasadiť Prieskumná komisia, ktorá by musela vydať rozhodnutie o tom, že dotýčny je trvalo nespôsobilý vykonávať štátnu službu, čo otec nejakým spôsobom

nepreukázal, preto mal súd za to, že k skončeniu služobného pomeru došlo na základe jeho žiadosti, aj keď súd nepopiera, že zdravotné problémy mohli byť subjektívnym dôvodom avšak z predložených listinných dôkazov tieto skutočnosti nevyplývajú. Preto má súd za to, že otec sa vzdal tohto povolania dobrovoľne, odišiel dobrovoľne do výsluhového dôchodku s vedomím, že bude mať príjem nižší viediac, že jeho vyživovacie povinnosti naďalej trvajú. Napriek tomu vykonáva závislú činnosť, obsahom ktorej je fyzická práca, zdvíhanie ťažkých predmetov, túto prácu začal vykonávať okamžite od 01.08.2022 teda deň nasledujúci po dni prepustenia zo služobného pomeru. Ak by skutočne mal zdravotné problémy takej intenzity, že by boli dôvodom skončenia služobného pomeru, je pravdepodobné a logické, že by tieto problémy začal adekvátne riešiť a plnohodnotne sa liečiť a nie rovno plynule nastúpiť do nového zamestnania s už uvedeným predmetom činnosti. Inú, ľahšiu prácu, ktorá by mu vyhovovala vzhľadom na jeho zdravotné problémy ako tvrdí, že ich má, si nehľadal ani nehľadá, neustále len argumentuje zdravotnými problémami s chrbticou, ktoré má dlhodobo avšak súdu nijakým spôsobom nepreukázal relevantným spôsobom to, že je mu zakázané vykonávať prácu určitého druhu, typu a že sú teda jeho zdravotné problémy tak závažné, že mu znemožňujú a neumožňujú pracovať vôbec alebo len obmedzene. Ním predložené listinné dôkazy o tom, že absolvuje rehabilitácie a procedúry súd nepovažoval za relevantný dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia. Nie je ničím výnimočným, že ľudia riadne pracujúci absolvujú rehabilitácie, procedúry a fyzioterapiu bez toho, aby to malo vplyv na výšku ich príjmu. Návrh zamietol súd aj z toho dôvodu, že suma, ktorú aktuálne otec na výživné uhrádza je sumou adekvátnou k odôvodneným a opodstatneným potrebám plnoletého oprávneného a s prihliadnutím na to, že už pred 19 mesiacmi, teda v novembri 2022, mu zanikla povinnosť platiť dlžné výživné.

39. Súd prihliadol aj na to, že v čase schválenia dohody rodičov ohľadne výšky výživného bola táto suma výživného dosť povýšená odôvodneným potrebám v tom čase maloletého oprávneného, čo ale nebolo v rozpore s najlepším záujmom maloletého.

40. Za odôvodnené mesačné výdavky maloletého súd považoval sumu 400,-Eur. Súd nepovažoval za dôvodný výdavok vo výške 100,-Eur mesačne za oblečenie a obuv, ale len vo výške 80,-Eur priemerne mesačne (teda 960,-Eur ročne), tiež nepovažoval za dôvodný výdavok vo výške 50,-Eur mesačne za vitamíny a lieky, ale len vo výške 8,33 Eur priemerne mesačne (teda 100,-Eur ročne), za odôvodnenú výšku nákladov na hygienu a drogériu mesačne považoval 30,-Eur mesačne priemerne (teda 360,-Eur ročne) vzhľadom na to, že oprávnený je dospelý mladý muž. Položku vreckové vo výške 150,-Eur považoval súd za neprimerane vysokú vzhľadom na pomery matky ako aj vzhľadom na to, že oprávnený je zdravý plnoletý muž, ktorý je schopný si z času na čas, nie samozrejme na úkor plnenia si školských povinností, zarobiť si na vreckové aj brigádne. Položku školské aktivity, dopravné, mimoškolské aktivity vo výške 100,-Eur mesačne + bojové umenie ako voľnočasová aktivita vo výške 50,-Eur mesačne + vreckové 150,-Eur mesačne tak súd považoval za opakovane uvádzané položky. Preto z nich ako odôvodnené považoval voľnočasové aktivity spolu s vreckovým 100,-Eur a školské aktivity 15,-Eur mesačne (prihliadajúc na to, že sú to náklady na 10 mesiacov trvajúci školský rok). Stravu vo výške 150,-Eur mesačne považoval súd za dôvodnú. Náklady na bojové umenie nijako nepreukázal.

41. Súd pripomína, že otec si musí uvedomiť, že matka dieťaťu poskytuje každodennú starostlivosť, hoci je oprávnený už plnoletý, býva u nej resp. s ňou, stále študuje, stále sa pripravuje na svoje budúce povolanie, stále je preto výživou odkázaný na oboch rodičov. Matka mu poskytuje bývanie, stravu, varí mu, zabezpečuje jeho hygienu praním, žehlením a aj keby všetky tieto úkony mohol a robil sám, stále len z prostriedkov zabezpečených matkou. To bez pochyb zahŕňa aj istú formu vyživovacej povinnosti, ktorú súd považuje za kompenzáciu hodnoty zodpovedajúcej peňažnému príspevku druhého rodiča. Taktiež je dôležité poukázať na to, že dieťa žijúce s matkou v spoločnej domácnosti sa rovnako podieľa na nákladoch nielen za bývanie, ale rovnako aj na energie, nakoľko je len prirodzené, že rovnako využíva tieto služby ako je elektrická energia, voda, teplo, TV, internet. Preto tvrdenia otca o neprimeranosti a nadhodnotení výdavkov súd považoval za nedôvodné, nekorešpondujúce s reálnym stavom. Rozsah výživného nie je možné určiť iba mechanickým výpočtom, ale je potrebné prihliadať na odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča.

42. Matka je zároveň poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60,-Eur mesačne a daňového bonusu vo výške 140,-Eur mesačne, od plnoletosti 50,-Eur mesačne. Mesačne mala takto zo strany štátu k dispozícii sumu 200,-Eur určenú na výživu a výchovu dieťaťa a od dovŕšenia plnoletosti 110,-Eur mesačne. Táto suma poskytovaná štátom v žiadnom prípade nenahrádza vyživovaciu povinnosť otca, faktom však je, že matka touto sumou mesačne disponuje a jediným účelom použitia tejto sumy je

výživa maloletého alebo plnoletého dieťaťa. Daňový bonus je daňová úľava pre daňovníka na vyživované dieťa, s ktorým žije v domácnosti. Ide o sumu, ktorú je možné si odpočítať priamo z dane, čo zvyšuje plat zamestnanca. Nárok na daňový bonus vzniká daňovníkovi, ktorý splní podmienky ustanovené zákonom. Uplatnenie nároku na daňový bonus zvyšuje čistú mzdu zamestnanca alebo zníži daň z príjmov u zamestnanca v ročnom zúčtovaní dane alebo v podanom daňovom priznaní k dani z príjmov. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa.

43. S výživným určeným súdom vo výške 225,-Eur má súd za to, že vie dostatočne pokryť výdavky dieťaťa.

44. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti, deťom. Povinnými subjektmi sú obaja rodičia dieťaťa. Súd podotýka, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá vzniká narodením dieťaťa a trvá až do okamihu, keď je dieťa schopné samo sa živiť. Súd určuje iba výšku výživného v prípade, ak sa rodičia nie sú schopní sa na tom dohodnúť. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má však niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd.

45. Súd záverom uvádza, že pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jeho výžive. Povinnosť rodiča postarať sa o výživu svojho dieťaťa považoval za prvoradú, pričom iné výdavky možno zvažovať až následne. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, oblečenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Súd prihliadol i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Hoci je oprávnený už plnoletý, je stále výživou odkázaný na svojich rodičov.

46. Odôvodnené potreby oprávneného prezentované v priebehu konania nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, pričom výživné 225,-Eur mesačne pokrýva nielen nevyhnutné životné potreby oprávneného, ale aj ďalšie potreby prospešné pre jeho rast, vývin, školskú dochádzku, záujmovú činnosť a pod. S prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov, ich príjmy, starostlivosť matky o síce už plnoleté, ale stále nezaopatrené dieťa, považuje výživné 225,-Eur za primerané. Povinný z vyživovacej povinnosti, je schopný platiť výživné v tejto výške mesačne a bolo potrebné zohľadniť, že príjem matky nie je dostatočný na to, aby v plnej miere mohla uspokojovať všetky potreby dieťaťa. Určené výživné rešpektuje zásadu rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny a potrebu uspokojenia všetkých nevyhnutných potrieb dieťaťa. Súd vzal do úvahy aj to, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti na deti vo veku 8 rokov, ako aj na vývoj životných nákladov, ktorý sa ale vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu ako vysoká inflácia, nárast cien potravín, služieb, energií, dotýka každého.

47. Povinný z vyživovacej povinnosti súdu relevantne nepreukázal, že k skončeniu jeho služobného pomeru došlo z dôvodu jeho nepriaznivých zdravotných problémov s chrbticou a že nemôže pracovať na plný pracovný úväzok ako tvrdil. Preto mal súd za to, že otec sa vedome a dobrovoľne vzdal svojho dovtedajšieho príjmu a pri určení výšky jeho príjmu vychádzal z princípu potenciality jeho príjmu.

48. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, príp. vedie až k strate jeho príjmu, a tým aj k strate možností platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Potencialita príjmov znamená v reálnom použití v súlade s právnou normou situáciu, keď povinný nevyvíja dostatočnú aktivitu k tomu, aby svoje maloleté dieťa zabezpečil, aby maloleté dieťa malo uspokojené základné potreby, ktoré súvisia s jeho výživou a aj potreby, ktoré nie sú základné, ktoré sú nad rámec, ale súvisia s uspokojovaním možností, ktoré prináležia veku a potrebám maloletého dieťaťa. Potencialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období. De facto by otec mohol zarobiť sumu minimálne rovnakú ako v čase skončenia služobného pomeru teda cca 1.400,-Eur netto.

49. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia oprávnených potrieb každého dieťaťa. Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné vziať do úvahy Metodiku pre výpočet výživného rodičov k deťom vypracovanú v rámci projektu Implementácia opatrení na podporu reformy štruktúry a optimalizácie procesov v rodinnoprávnej agende. Podľa tejto metodiky je výška výživného na dieťa vo veku 15 – 19 rokov pri existencii troch vyživovacích povinností stanovená na 15 % z čistého mesačného príjmu povinného rodiča.

50. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou rodičov, ktorá vzniká narodením dieťaťa a trvá až do okamihu, kedy je dieťa schopné samo sa živiť po skončení prípravy na svoje budúce povolanie. Plnenie vyživovacej povinnosti by malo byť spravidla dobrovoľné. Jej úprava súdnym rozhodnutím býva spravidla následkom nezhôd v osobnej sfére dotknutých účastníkov. Všeobecnými kritériami pre určenie výšky výživného na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného schopnosti, jeho možnosti a majetkové pomery.

51. Z uvedených dôvodov súd mal za to, že nie je dôvod ani na zvýšenie výživného, preto zamietol aj návrh oprávneného z vyživovacej povinnosti.

52. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať ten z účastníkov konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).